

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sogo”,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe
Acțiuni „Tegulum” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sogo” cu privire la
încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, prin care a
fost respinsă cererea apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Sogo” cu privire
la eșalonarea plății taxei de stat și restituită cererea de apel depusă de către Societatea
cu Răspundere Limitată „Sogo”,

constată:

La 02 mai 2012, SA „Tegulum” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Sogo” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 01 august 2011 între SA „Tegulum”,
în calitate de vânzător și SRL „Sogo”, în calitate de cumpărător a fost semnat
contractul de vânzare-cumpărare nr. TEG-2, avînd ca obiect vânzarea-cumpărarea
nisipului și prundișului.

Susține că în temeiul pct. 2.2 al acestui contract cumpărătorul se obligă să
plătească prețul pentru bunurile recepționate în ziua primirii facturii fiscale, iar
conform pct. 4.2 cumpărătorul este obligat să plătească în cazul neachitării la timp a
prețului o penalitate în mărime de 5 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Remarcă că în temeiul art. 753 Cod civil, datoria ce rezultă din contractul de
vânzare-cumpărare nr. TEG-2 constituie 173964 lei.

Afirmă că în cazul dat penalitatea se va calcula pentru ultimele 6 luni de la 20
octombrie 2012, astfel suma datoriei cu titlu de penalitate constituie 1100847,67 lei.

Solicită încasarea de la SRL „Sogo” în beneficiul SA „Tegulum” suma de
173964 lei cu titlu de datorie și suma de 1100847,67 lei cu titlu de penalitate ce rezultă
din contractul de vânzare-cumpărare nr. TEG-02 din 01 august 2011 și încasarea
cheltuielilor de judecată.

Ulterior, SRL „Sogo” a înaintat împotriva reclamantului SA „Tegulum” o
acțiune reconvențională, prin care a solicitat declararea nulității contractului TEG-02
din 01 august 2011, încheiat între SRL „Sogo” în persoana directorului B. Stolearenco
și SA „Tegulum”.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat prevederile art. 228 alin. (1) Cod civil, invocând că încheierea actului juridic menționat a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean al reclamantului.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 februarie 2015 nu s-a dat curs acțiunii reconvenționale înaintate de SRL „Sogo” și s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat pînă la ședința de judecată ulterioară care va fi fixată de instanță, iar prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14 august 2015 a fost restituită cererea reconvențională înaintată de SRL „Sogo” împotriva SA „Tegulum”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14 august 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la SRL „Sogo” în beneficiul SA „Tegulum” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. TEG-02 din 01 august 2011, penalitatea contractuală pentru perioada de 180 zile în mărime de 440 339 lei, cheltuielile de asistență juridică în suma totală de 23000 lei, iar în total s-a încasat suma de 463339 lei, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la SRL „Sogo” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 13210,17 lei.

S-a încasat de la SA „Tegulum” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4815,25 lei.

La 07 septembrie 2015 SRL „Sogo” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, nu s-a adus curs cererii de apel declarate de SRL „Sogo” și s-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei stat în mărime de 9908 lei pentru depunerea cererii de apel, în termenul acordat de pînă la 21 ianuarie 2016, ora 14.30, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită.

La data de 11 decembrie 2015, SRL „Sogo” a depus cererea de înlăturare a neajunsurilor prin care a anexat cererea de apel motivată, cererea privind eşalonarea plății taxei de stat și hotărîrea judecătorească a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 a fost respinsă cererea SRL „Sogo” cu privire la eşalonarea plății taxei de stat pentru declararea apelului și restituită cererea de apel depusă de către SRL „Sogo”, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel cuprinse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015.

La 04 februarie 2016, SRL „Sogo” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 21 ianuarie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și emiterea unei hotărîri cu privire la admiterea cererii de eşalonare a achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel de către SRL „Sogo” cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o neîntemeiată, deoarece aceasta a fost emisă cu încălcarea art. 86 alin. (2) CPC, or la cererea de înlăturare a neajunsurilor din 11 decembrie 2015 a fost anexată hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015 care demonstrează starea de insolvabilitate a apelantului.

Invocă că față de SRL „Sogo” a fost intentată procedura de insolvabilitate și aceasta se află în imposibilitate de a efectua careva plăți.

Sușține că pe conturile bancare și pe bunurile SRL „Sogo” au fost aplicate măsurile de asigurare sub forma de sechestru care nu permit de a ridica careva mijloace financiare de pe conturile bancare a SRL „Sogo”.

La fel, remarcă că legiuitorul a prevăzut această situație și a acordat dreptul apelantului de a solicita eșalonarea achitării taxei de stat în temeiul art. 86 alin. (2) CPC, cu scopul de a nu-i leza dreptul la un proces echitabil instituit prin art. 6 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Consideră că instanța de apel nu a luat în vedere că apelantul SRL „Sogo” nu are nici o posibilitate de a achita taxa de stat, motiv din care este lipsit de dreptul la o cale de atac prevăzută de lege.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 februarie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, SRL „Sogo” a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 14 august 2015 și fără a achita taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii (f. d. 22, vol. II).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, nu s-a adat curs cererii de apel declarate de SRL „Sogo” și s-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei stat în mărime de 9908 lei pentru depunerea cererii de apel, în termenul acordat de pînă la 21 ianuarie 2016, ora 14.30, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită (f. d. 32-34, vol. II).

La data de 11 decembrie 2015, SRL „Sogo” a depus cererea de înlăturare a neajunsurilor prin care a anexat cererea de apel motivată, cererea privind eșalonarea achitării taxei de stat și hotărîrea judecătorească a Curții de Apel Chișinău (f. d. 36, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 a fost respinsă cererea SRL „Sogo” cu privire la eșalonarea plății taxei de stat și restituită cererea de apel depusă de către SRL „Sogo”, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel cuprinse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015 (f. d. 49-51, vol. II).

Verificînd legalitatea încheierii instanței de apel, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței cu privire la restituirea cererii de apel depuse de către SRL „Sogo”, deoarece în termenul stabilit de instanță, pînă la data de 21 ianuarie 2016, apelantul nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat, respectiv nu a înlăturat neajunsurile stabilite prin încheierile instanței de apel din 29 octombrie 2015, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Totodată instanța de recurs consideră că instanța de apel justificat a respins cererea apelantului SRL „Sogo” cu privire la eșalonarea plății taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, deoarece SRL „Sogo” nu cade sub incidența prevederilor art. 86 alin. (2) CPC, care statuează că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

La caz, însă, se constată că nu SRL „Sogo” a înaintat prezenta acțiune în judecată, dar SA „Tegulum” împotriva SRL „Sogo”, respectiv în condițiile constatate ultima avea obligația de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Se accentuează că încheierea recurată este și în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, or, potrivit acesteia (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut, care, prin natura sa poate fi supus limitărilor. Or, dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Sogo”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Tegulum” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sogo” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas